

Ruhi Su

Onaylayan Administrator
Perpembe, 24 Mayıs 2007

Â 20 EylÃ¼l 1985'de yitirdiðimiz Ruhi Su'nun yapamý boyunca tek uðrapý mÃ¼zik olmuþtur. Ýlle de tÃ¼rkÃ¼ler. TÃ¼rkÃ¼lere tutkusu Åocuk denemek yapýnda baþlamýþ ve ona mÃ¼zik dÃ¼nyasýnýn kapýsýný tÃ¼rkÃ¼ler aÅsmýþtý. BÃ¼yÃ¼k bir yaþa kÃ¼ÅÅ¼k bir Åizeti þÃ¼yle: 1912 de Van'da doðdu. Adana da bÃ¼yÃ¼dÃ¼. Å-ksÃ¼zler yurdunda okudu. Åocukluðu hep zorluklar iÅinde geÅti ama, kípiliðinin biÅimlenmesinde bu zorluklar, Toroslarýn Åarpýcý, etkileyici doðasý ve mÃ¼zik tutkusuna birlikte ilk Åekirdeði oluþturacaktý.Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â Â

Â Ýlkokulun dÃ¼rdÃ¼ncÃ¼ sýnýfýnda keman Åsalmaya baþladý. 1936'da o zaman ki adýyla Musiki Muallim Mektebini, 1942'de Ankara Devlet Konservatuarýnýn þan bÃ¼lmÃ¼nÃ¼ baþaryyla bitirdi. Aldýðý klasik batý mÃ¼ziði eðitimi, ÅmrÃ¼ boyunca l adadýðý tÃ¼rkÃ¼lerin yorum icrasýna yaklaþýmýnýn kurumsal temelini oluþturdu ayný yýllarda Ankara cebeci ikinci ortaokulunda Hasanoðlan KÃ¼y EnstitÃ¼sÃ¼nde bÃ¼yÃ¼k bir koro oluþturdu. Ankara radyosunda on bep gÃ¼nde bir yayınlanan tÃ¼rkÃ¼ programlarý dÃ¼zenledi, dil tarih ve coðrafya fakÃ¼ltesinde bÃ¼yÃ¼k bir koro oluþturdu. Ankara devlet operasý sanatÅsýsý olarak, Bastien Bastienne Satýlmýþ Nipanlı, Madame Butterfly, Fidelio, Tosca , Yarasa, Apk iksiri, Rigoletto, Figaro'nun dÃ¼ðÃ¼nÃ¼ maskeli balo ve konsolos gibi operalardaki baþarylarıyla, bas bariton Ruhi Su, mÃ¼zik Åevrelerinde ilgiyle izlenen bir mÃ¼zisyen olmuþtur.

Â Â 12 Kasým 1952'de tutuklanarak Ýstanbul'a gÃ¼nderildi. 141. maddeden yargýlanarak 5 yýl hapis, 20 ay gÃ¼zetim altý hÃ¼kmÃ¼ giydi. BÃ¼ylece Ruhi nin opera yapamý noktalanmýþ, tÃ¼rkÃ¼lerine yeni bir boyut, buruk bir tat ekleyen baþka bir dÃ¼nem baþlamýþ oluyordu. BilinÅli bir tavýrla tÃ¼rkÃ¼ler Åzerine Åsalýpmaya baþladýðý 1938 yýlýndan, ÅlÃ¼mÃ¼ne ka hapishanenin aðýr kopullarý, engellenmeler yasaklanmalar, hiÅbir þey Ruhi'ye tÃ¼rkÃ¼ler sÃ¼ylemekten onlar Åzerinde aralýksýz Åsalýpmaktan, korolar oluþturarak tÃ¼rkÃ¼lerini Åðretmekten olanak bulduðu zaman konserlerde, resitalerde, olana verilmediði zaman dost evlerinden, gece kulÃ¼plerine kadar, elveriþli elveripsiz her ortamda tÃ¼rkÃ¼lerini sÃ¼ylemekten alýkoyamadý. TÃ¼rkÃ¼lerin anlam ve iÅeriði dÃ¼nya gÃ¼rÃ¼þÃ¼nÃ¼ biÅsimlendirmekte; dÃ¼nya gÃ¼rÃ¼þÃ¼, tÃ¼rkÃ¼leri sevip yorumlamakta belirleyici etken oldu. SanatÅý-toplum ilipkilerini bilinÅle, sevgiyle besleyerek her zaman diri, iþlevsel tuttu. Ne sanatýndan en kÃ¼ÅÅ¼k bir ÅdÃ¼n verdi ne saðlam dÃ¼nya gÃ¼rÃ¼þÃ¼nden. Kendini sanatýna sanatýnýn halkýna adadý. BÃ¼yle bir yolda bÃ¼yÃ¼dÃ¼. Å-lÃ¼msÃ¼zleþti.

Â Â HiÅ kupku yok ki 73 yýlýk yapamý boyunca bÃ¼yÃ¼k gÃ¼ÅlÃ¼klerle karpýlaptý. Åok acýlar Åsekti. Ama hep direndi h sazý eþliðinde tÃ¼rkÃ¼lerini sÃ¼leyebildikÅse mÃ¼ziðini duyurup yapattýkÅsa geniþ kitlelere benimsettikÅse mutluluklarýn en gÃ¼zelini ta iÅinde yapadý. TÃ¼rkÃ¼leriyle nerelerden seslendiyse, o yerler birer sanat merkezi oldu. Sarsýlmayan sanatÅý kípiliðinin saygýnlýðý ve aðýrlýðýyla yurt iÅinde yurt dýþýnda, bilinÅ, insan sevgisi, coþku ve inanÅla yoðrulmuþ belirli dÃ¼þ hareketinin vazgeÅilmez bÃ¼tÃ¼nleyicisi oldu. BilinÅlendirdi coþtu, coþturdu ; hep bir þey vererek, kendine bir þeyler katarak Åðretti, Åðrendi. Bin bir gÃ¼ÅlÃ¼ðÃ¼ aþarak derlemeler yaptý. Åok zengin bir tÃ¼rkÃ¼ repertuarý oluþturdu. Dostlar koro kurarak onlarla birlikte konserler verdi. 45'lik plaklar, uzunÅsalarlar, kasetler Åýkardý. tÃ¼m bir yapamýn inanÅlý ve verimli Åsalýpmalarına kalýcýlýk kazandýrdý bÃ¼ylece.

Sýdyka SuÂ

1986 Ruhi Su'nun 1. ÅlÃ¼m yýldÃ¼nÃ¼mÃ¼

AlbÃ¼mleri:

Aman Of - Ankara'nýn Tapýna Bak - Barabar - Beydaðý'nýn Babý - Dadaloðlu ve Åevresi Dostlar Tiyatrosu Konseri - Ekin Ýdim Oldum Harman - El Kapýlarý - Sabahýn Sahibi Var Huma Kupu ve Taslamalar - KadýkÃ¼y Tiyatrosu Konseri - Karacaoðlan - Pir Sultan Abdal - Pir Sultan'dan Levni'ye - Seferberlik TÃ¼rkÃ¼leri - Yunus Emre - Semahlar - Åocuklar GÃ¼Åler Balýklar - Sultan Suyu - Þiirler TÃ¼rkÃ¼ler - KÃ¼roðlu - Uyur Ýken Uyardýlar - Zeybekler - Ezgili YÃ¼rek